

Тлумачення КТМФЗ 8

СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ МСФЗ 2

ПОСИЛАННЯ

- МСБО 8 „Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки”;
- МСФЗ 2 „Платіж на основі акцій”.

ПОПЕРЕДНЯ ІНФОРМАЦІЯ

- 1 МСФЗ 2 застосовується до операцій, платіж за якими здійснюється на основі акцій, коли суб'єкт господарювання отримує або купує товари чи послуги. „Товари” включають запаси, споживчі товари, основні засоби, нематеріальні та інші не фінансові активи (МСФЗ 2, параграф 5). Таким чином, МСФЗ 2 слід застосовувати до всіх операцій, за якими суб'єкт господарювання отримує компенсацію за випуск інструментів власного капіталу суб'єкта господарювання у вигляді нефінансових активів чи послуг. Винятком є окремі операції, виключені зі сфери застосування цього Стандарту. МСФЗ 2 також слід застосовувати до операцій, за якими суб'єкт господарювання приймає на себе зобов'язання за отриманими товарами чи послугами, які базуються на ціні (або на вартості) акцій суб'єкта господарювання або на інших інструментах власного капіталу суб'єкта господарювання.
- 2 Однак, в деяких випадках може бути складно продемонструвати, що товари або послуги були отримані (або будуть отримані). Наприклад, суб'єкт господарювання може надати акції благодійній організації за нульову компенсацію. В таких випадках звичайно складно ідентифікувати конкретні товари або послуги, отримані в обмін за таку операцію. Подібна ситуація може виникати в операціях з іншими сторонами.
- 3 МСФЗ 2 вимагає здійснювати оцінку операцій, за якими виплати працівникам здійснюються на основі акцій, шляхом посилання на справедливую вартість платежів на основі акцій за станом на дату надання (МСФЗ 2, параграф 11)*. Таким чином, суб'єкт господарювання не повинен здійснювати безпосередню оцінку справедливої вартості отриманих послуг працівників.
- 4 Для операцій, за якими платежі на основі акцій здійснюються не працівникам а іншим сторонам, МСФЗ 2 визначає скасовне припущення про можливість достовірної оцінки справедливої вартості отриманих товарів чи послуг. В цих ситуаціях МСФЗ 2 вимагає здійснювати оцінку операції за справедливою вартістю товарів або послуг на дату, коли суб'єкт господарювання отримує товари або коли контрагент надає послуги (МСФЗ 2, параграф 13). Отже, існує основоположне припущення, що суб'єкт господарювання може ідентифікувати товари або послуги, отримані від інших ніж працівники сторін. В результаті постає питання – чи слід застосовувати МСФЗ 2 у випадку відсутності

* Згідно МСФЗ 2, всі посилання на працівників також включають інших, хто надає подібні послуги.

визначених товарів або послуг. Це, в свою чергу, викликає ще одне питання: якщо суб'єкт господарювання здійснив платіж на основі акцій, а отримана компенсація (за наявності), яка піддається визначенню, виявляється нижчою від справедливої вартості платежу на основі акцій, чи означає ця ситуація що товари або послуги були отримані (навіть якщо вони конкретно не ідентифіковані) і що слід застосовувати МСФЗ 2?

- 5 Слід зазначити, що фраза „справедлива вартість платежу на основі акцій” стосується справедливої вартості конкретного платежу на основі акцій, про який іде мова. Наприклад, визначені урядом законодавчі положення можуть вимагати від суб'єкта господарювання надавати деяку частку своїх акцій громадянам певної країни і дозволяти їх передачу тільки іншим громадянам цієї ж країни. Таке обмеження права передачі може впливати на справедливу вартість відповідних акцій і вона може бути нижче справедливої вартості ідентичних у всіх інших відношеннях акцій, які не мають таких обмежень. В цій ситуації, якщо зазначене у параграфі 4 питання постає у контексті акцій з обмеженим обігом, фраза „справедлива вартість платежу на основі акцій” стосуватиметься справедливої вартості саме таких акцій (тобто, акцій з обмеженим обігом), а не акцій обіг яких необмежений.

СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

- 6 МСФЗ 2 слід застосовувати до операцій, за якими суб'єкт господарювання або його акціонери надали інструменти власного капіталу* або прийняли зобов'язання передати грошові кошти чи інші активи на суму, розмір якої базується на ціні (або вартості) акцій або інших інструментів власного капіталу цього суб'єкта господарювання. Це Тлумачення слід застосовувати до таких операцій, за якими отримана суб'єктом господарювання компенсація (або компенсація, що підлягає отриманню), яка піддається визначенню, включаючи грошові кошти і справедливу вартість компенсації у негрошовій формі, яка піддається визначенню (за наявності), виявляється нижчою від справедливої вартості наданих інструментів власного капіталу або прийнятих зобов'язань. Проте, це Тлумачення не слід застосовувати до операцій, які виключені зі сфери застосування МСФЗ 2 відповідно до параграфів 3–6 цього МСФЗ.

ПИТАННЯ

- 7 Питання, якому присвячене це Тлумачення, є таким: чи слід застосовувати МСФЗ 2 до операцій, за якими суб'єкт господарювання не може конкретно визначити деякі або ж всі отримані товари або послуги.

КОНСЕНСУС

- 8 МСФЗ слід застосовувати до конкретних операцій, за якими суб'єкт господарювання отримує товари або послуги, такі як операції, в яких

* Сюди входять інструменти власного капіталу суб'єкта господарювання, його материнської компанії та інших суб'єктів господарювання, що належать до однієї з ним групи.

КТМФЗ 8

компенсація за інструменти власного капіталу суб'єкта господарювання надається йому у вигляді товарів чи послуг. Сюди входять операції, за якими суб'єкт господарювання не може конкретно визначити всі або деякі з отриманих товарів або послуг.

- 9 В разі відсутності товарів або послуг, які піддаються визначенню на факт отримання (майбутнього отримання) товарів або послуг можуть вказувати інші обставини і в цьому випадку слід застосовувати МСФЗ 2. Зокрема, якщо отримана суб'єктом господарювання компенсація (за її наявності), яка піддається визначенню, виявляється меншою від справедливої вартості наданих інструментів власного капіталу або прийнятих зобов'язань, такі обставини, як правило, свідчать про отримання (майбутнє отримання) іншої компенсації (тобто, товари або послуги, що не піддаються визначенню).
- 10 Суб'єкт господарювання повинен здійснювати оцінку отриманих (чи таких, що будуть отримані) товарів або послуг, що піддаються визначенню, згідно з МСФЗ 2.
- 11 Суб'єкт господарювання повинен оцінювати отримані товари або послуги (чи ті, що будуть отримані), які не піддаються визначенню, як різницю між справедливою вартістю платежу на основі акцій і справедливою вартістю будь-яких отриманих (чи таких, що будуть отримані) товарів або послуг).
- 12 Суб'єкт господарювання повинен здійснювати оцінку отриманих товарів або послуг, що не піддаються визначенню, на дату надання. Однак, для операцій, за якими оплата здійснюється грошовими коштами, оцінку зобов'язання слід здійснювати повторно в кінці кожного звітного періоду до повного погашення.

ДАТА НАБРАННЯ ЧИННОСТІ

- 13 Суб'єкти господарювання повинні застосовувати це Тлумачення для річних періодів, починаючи з 1 травня 2006 року або пізніше. Застосування раніше визначеної дати заохочується. Якщо суб'єкт господарювання застосовує це Тлумачення для періоду, що починається раніше 1 травня 2006 року, цей факт підлягає розкриттю

ПЕРЕХІД

- 14 Суб'єкти господарювання повинні застосовувати це Тлумачення ретроспективно відповідно до вимог МСБО 8 з урахуванням положень перехідного періоду КТМФЗ 2.